

Ideę do dentysty

Propozycja zajęć przygotowujących osobę z głęboką wieloraką niepełnosprawnością do wizyty u stomatologa

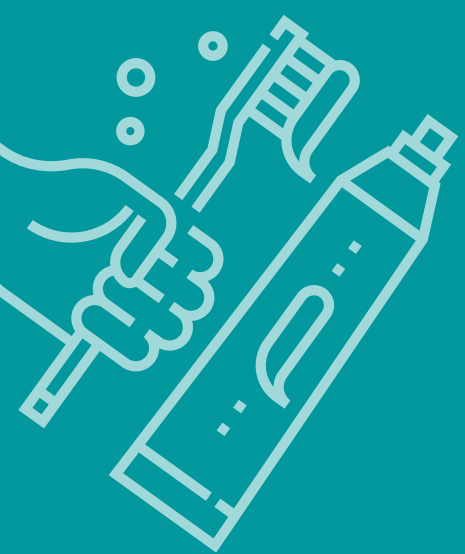
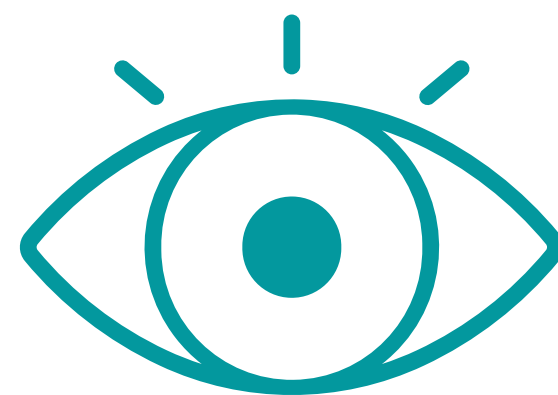

CEL

Celem naszych działań jest przygotowanie dziecka z głęboką niepełnosprawnością intelektualną do wizyty w gabinecie stomatologicznym tak, by maksymalnie zniwelować stres z nią związany. Nie da się tego zrobić w krótkim czasie – dla dziecka tak funkcjonującego jest to długi, żmudny, wieloaspektowy proces. Ważne jest, by zwrócić w nim uwagę na sferę docierających do niego bodźców oraz możliwość aktywnego współdziałania dziecka z lekarzem w oparciu o posiadane przez nie umiejętności.

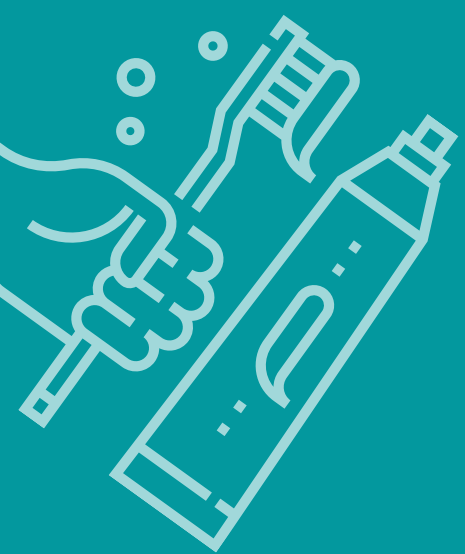
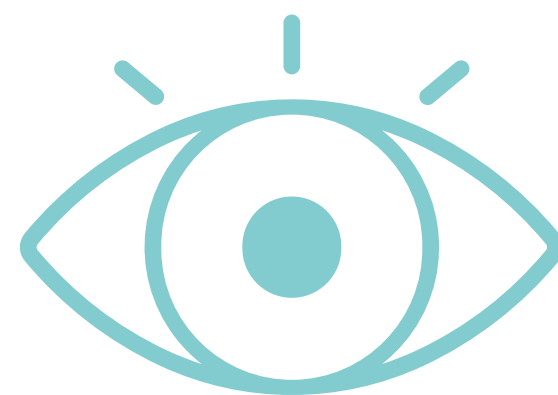
ŚWIAT BODŹCÓW

WZROK

BIAŁY KOLOR

Salę zajęć przyciemniamy zasłaniając rolety i gasząc światło. Mówimy „będziesz patrzeć” i dotykamy powieki dziecka. Umieszczamy na wysokości jego wzroku biały, tiulowy materiał, który podświetlamy latarką. Mówimy „Popatrz”. Gdy nasz podopieczny skoncentruje wzrok na materiale, przesuwamy go w górę, potem w dół, a po chwili w prawo i w lewo. Materiał wkładamy w ręce dziecka, by mogło go dotknąć i chwycić.

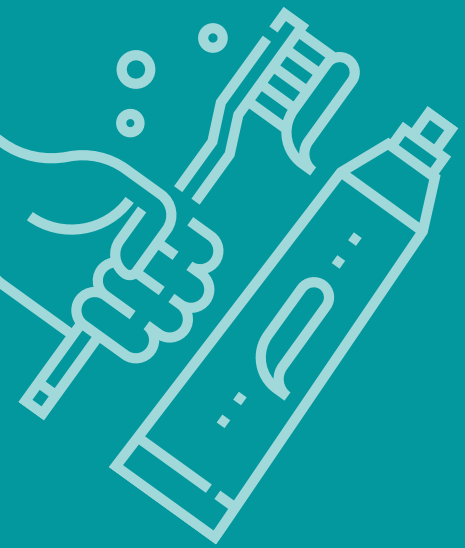
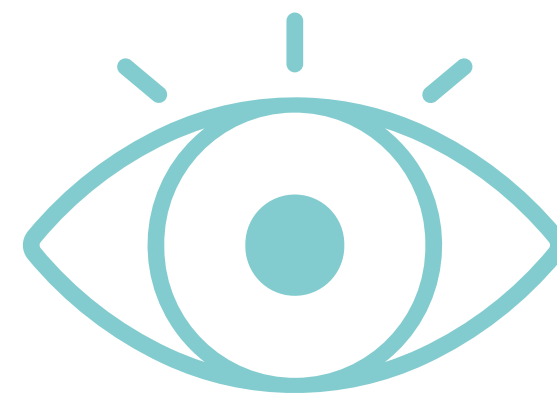
BIAŁY FARTUCH

Zakładamy biały fartuch. Stajemy przed dzieckiem tak, by mogło skoncentrować na nas wzrok.

Możemy zaśpiewać ulubioną piosenkę dziecka lub powiedzieć ulubiony wiersz, a nawet zatańczyć 😊

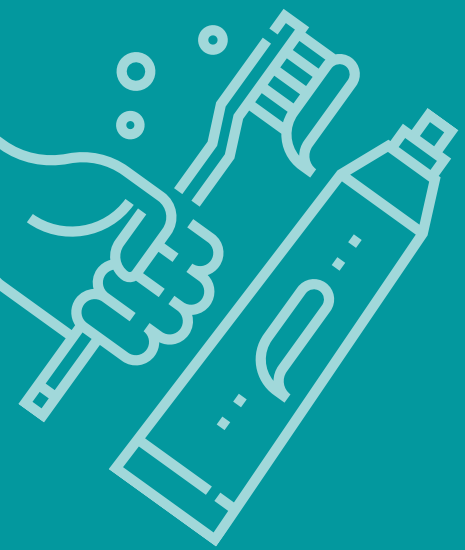
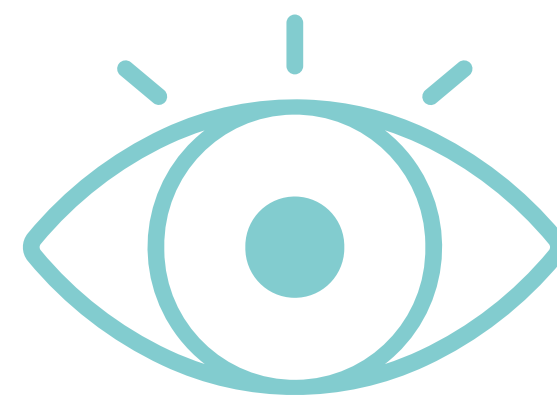
Weźmy w ręce duże lustro.

Stańmy przy dziecku w taki sposób, by mogło w lustrze zobaczyć siebie i nas w białym fartuchu. Lustrzane odbicie możemy podświetlić latarką.

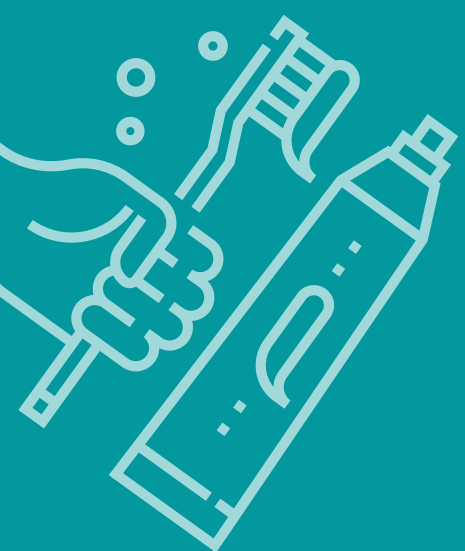
ŚWIATŁO LATARKI

Światło latarki o średnim natężeniu skierujemy na policzki, brodę, czoło dziecka. Zwróćmy uwagę na to, by nie świecić w oczy. Można tu wykorzystać latarkę czołową, którą umieszczamy sobie na głowie.

ŚWIAT BODŹCÓW

SŁUCH

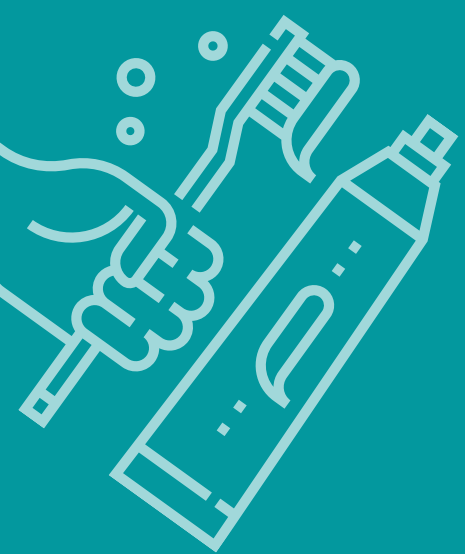
METALICZNY DŹWIĘK

NARZĘDZI STOMATOLOGICZNYCH

Pozostańmy w białym fartuchu. Włożmy do metalowej miski łyżeczki. Przygotujmy dziecko do słuchania komunikatem „Będziesz słuchać” połączonym z dotknięciem okolic ucha.

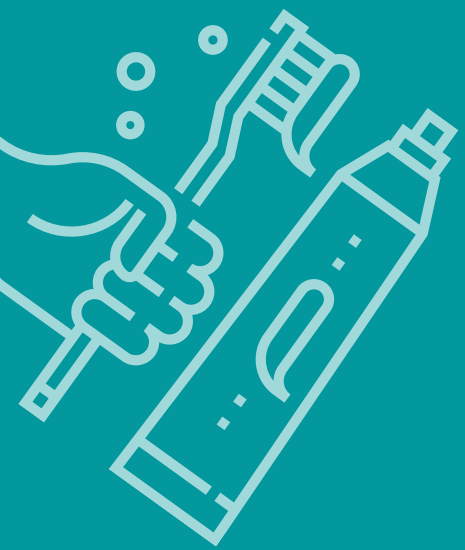
Poruszmy miską z łyżeczkami najpierw przy jednym, a potem przy drugim uchu naszego podopiecznego. Podnieśmy łyżeczkę i upuśćmy ją do miski.

Najpierw po cichu, potem głośniej. Zróbmy to na wysokości jednego, a potem drugiego ucha dziecka.

SPRĘŻONE POWIETRZE

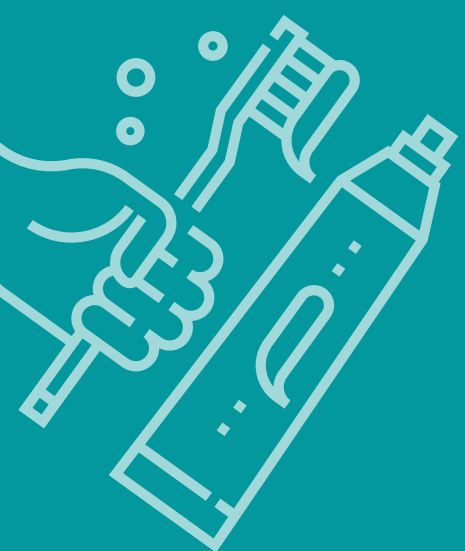
Wykorzystajmy pompkę do pompowania balonów.
Pozwólmy dziecku wsłuchać się w dźwięk pompowanego,
sprężonego powietrza wytwarzanego przy jednym i drugim uchu.
Bodźce słuchowe połączmy z dotykowymi pompując powietrze na
ręce, dłonie, policzki, czoło, okolice ust.

WIERTARKA STOMATOLOGICZNA

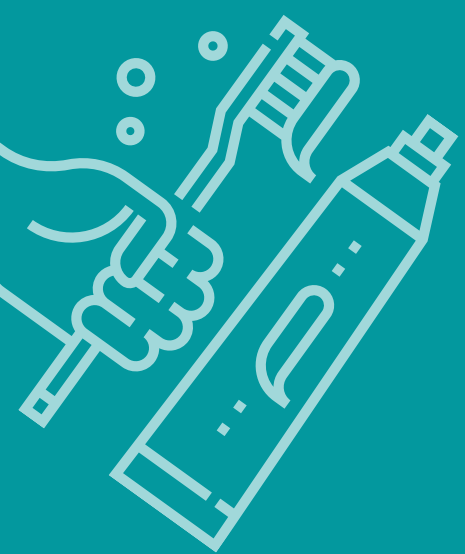
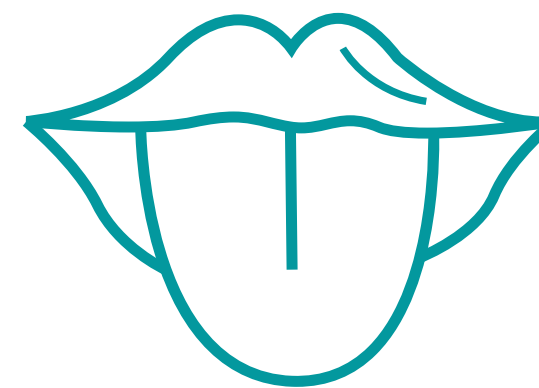
Warto odtworzyć z nagrania dźwięk wiertarki stomatologicznej. Uważnie obserwując reakcje dziecka włączmy go najpierw na kilka sekund, a potem stopniowo wydłużajmy ten czas. Jeśli to możliwe wspólnie z dzieckiem włączajmy i wyłączajmy ten dźwięk ruchem wspomaganym.

Pozwoli to zwiększyć jego poczucie bezpieczeństwa i kontroli nad sytuacją.

ŚWIAT BODŹCÓW

WĘCH I SMAK

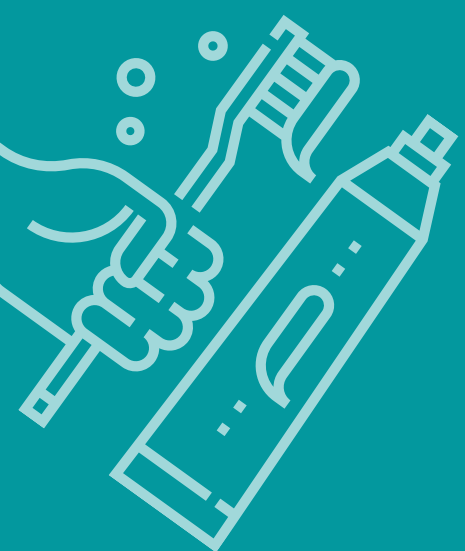

SPIRYTUS, JAKO BAZA ŚRODKÓW ODKAŻAJĄCYCH

Niewielką ilością spirytusu skropmy gazik lub wacik.

Umieśćmy go w plastikowym pojemniku. Dotknijmy nos dziecka z komunikatem „Będziesz wąchać” i przybliżmy pojemnik z wacikiem lub gazikiem w okolice nosa.

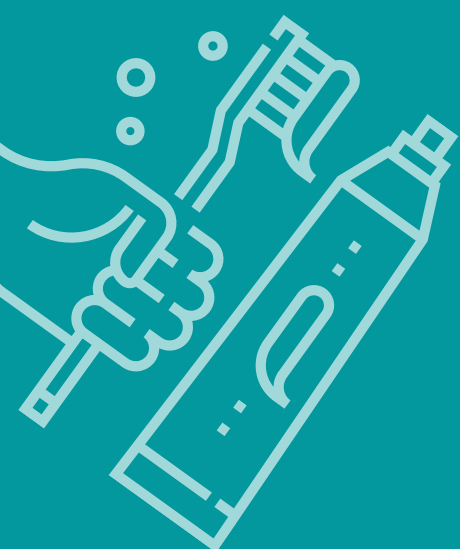
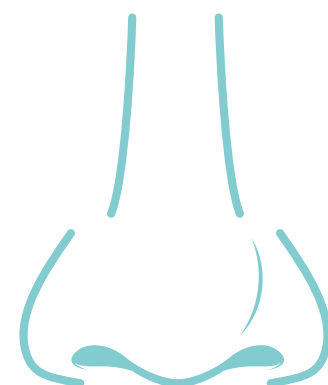
Poczekajmy na reakcję wskazującą na to, że bodziec węchowy został odebrany, czyli na przetknięcie przez dziecko śliny.

OLEJEK KAMFOROWY

Przed kolejnym bodźcem węchowym, z którym dziecko może się spotkać w gabinecie stomatologicznym dajmy mu do powąchania zapach neutralizujący poprzedni (np. kawę).

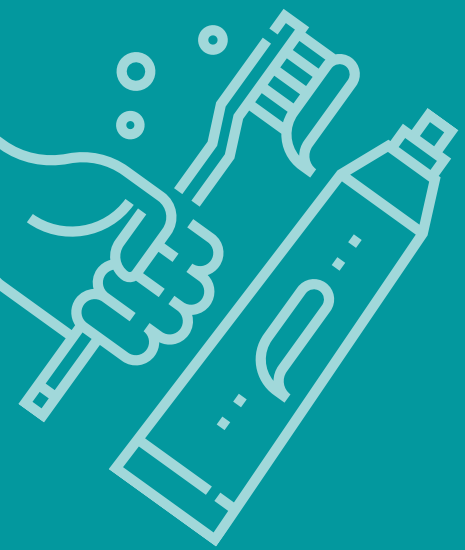
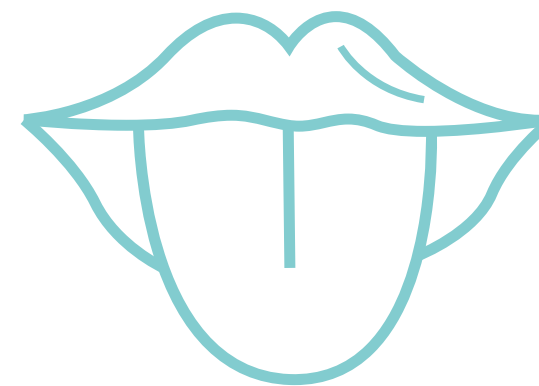
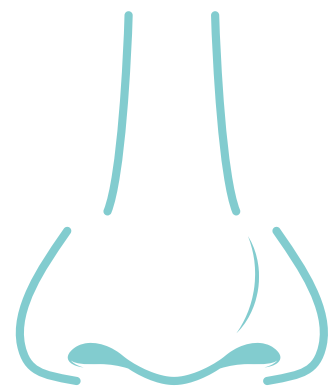
Następnie zasygnalizujmy to, co się będzie działo komunikatem „Będziesz wąchać” i przybliżmy do nosa dziecka olejek kamforowy. Pamiętajmy, by poczekać na reakcję.

OLEJEK GOŹDZIKOWY

Zgodnie z poprzednim instruktażem przybliżmy dziecku kolejny charakterystyczny zapach gabinetu dentystycznego, jakim jest olejek goździkowy.

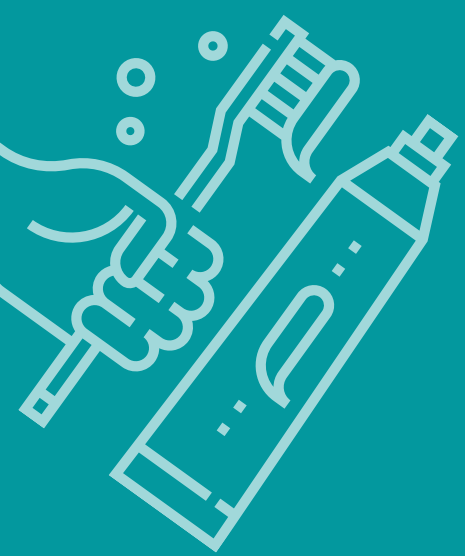
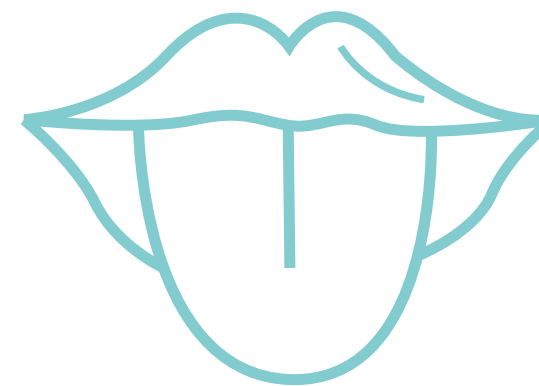
*Bodziec węchowy możemy tu połączyć ze smakowym i dać dziecku do spróbowania np. herbatę z goździkami.

PŁYN DO PŁUKANIA UST

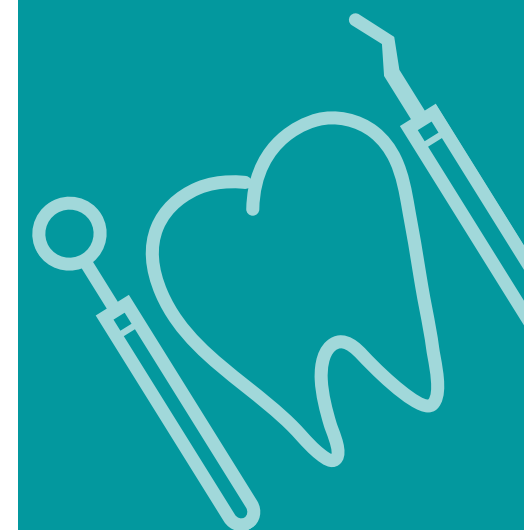
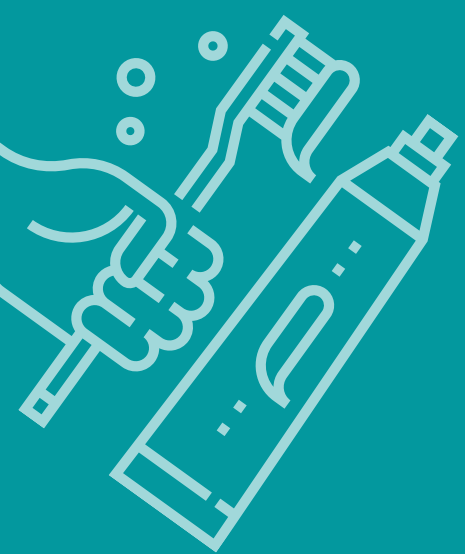
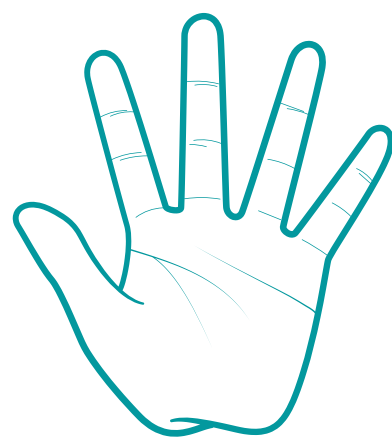
Nie zapominając o neutralizującym zapachu kawy na koniec dajmy dziecku powąchać płyn do płukania ust.

Można nim delikatnie zwilżyć usta dziecka tak, by poczuło też jego smak.

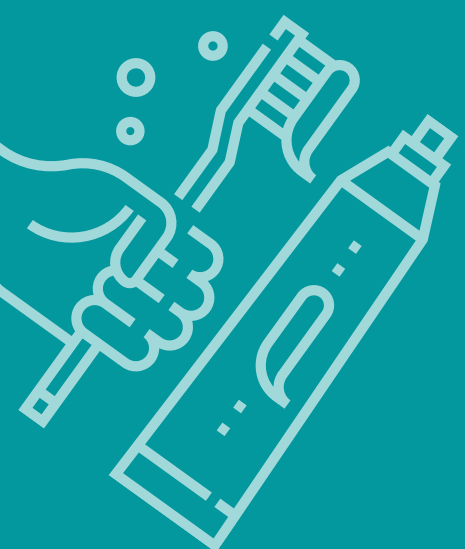
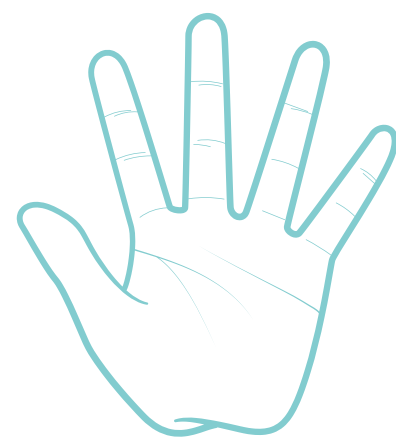
ŚWIAT BODŹCÓW

DOTYK

RĘKAWICZKI LATEKSOWE

Prezentację kolejnych bodźców – tym razem dotykowych, kontynuujemy w białym fartuchu i z czołową latarką. Zakładamy na dłonie lateksowe rękawiczki. Mówimy „Dotknę cię dłońmi, na których mam rękawiczki”. Dotykamy najpierw jedną rękę dziecka, potem drugą, następnie twarz, a jeśli to możliwe, również wewnętrzną stronę policzków.

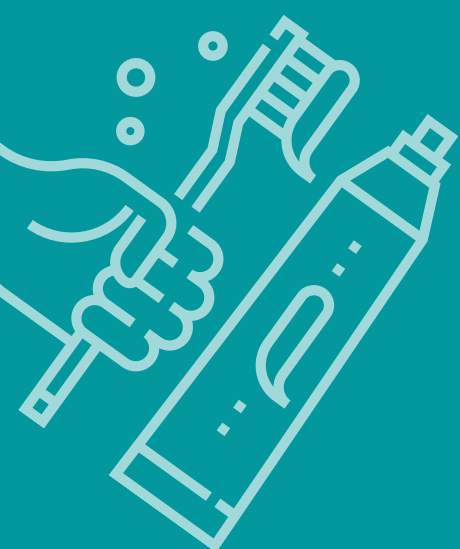
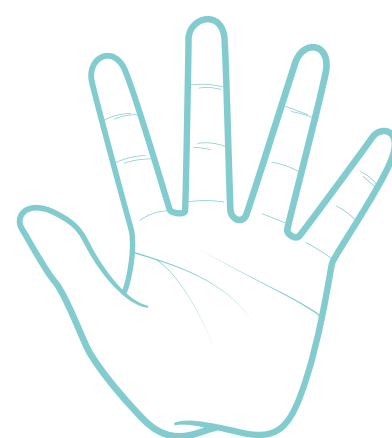

STAL NIERDZEWNA

„Stalowy dotyk” można oswoić poprzez zwykłą łyżeczkę. Ważne, by nie była aluminiowa.

Przed stymulacją powiedzmy „Będę cię dotykać łyżeczką” i włożymy ją dziecku w dłoń.

Zaczynamy od dotykania rąk, dłoni, potem policzków, czoła, brody. Na końcu dotykamy usta i wnętrze jamy ustnej.

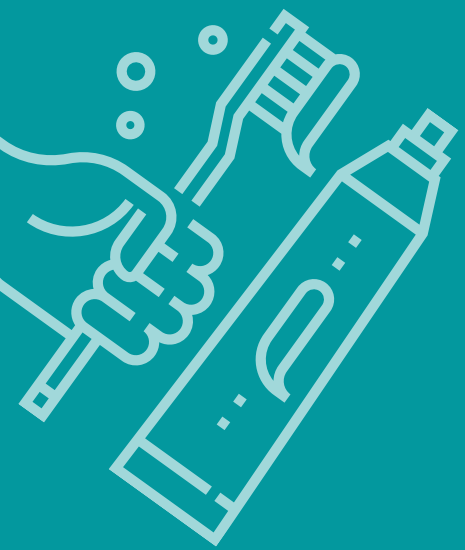
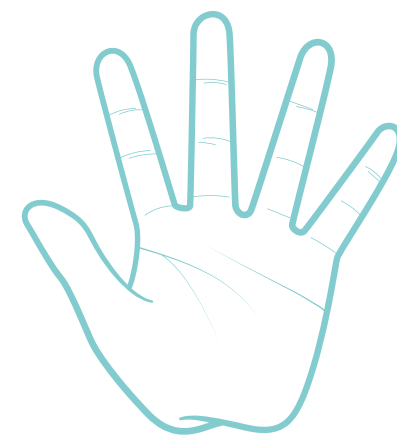

SSAK MEDYCZNY

DO ODSYSANIA WYDZIELIN

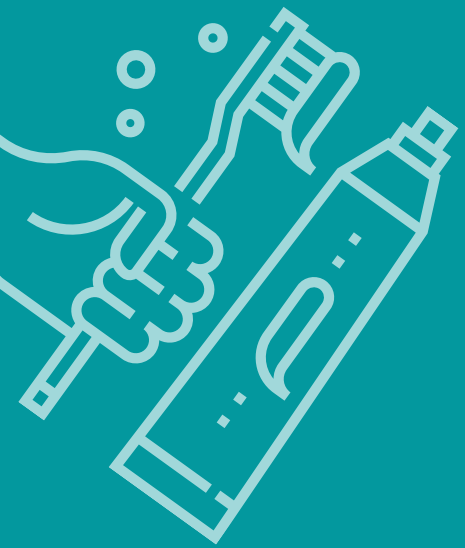
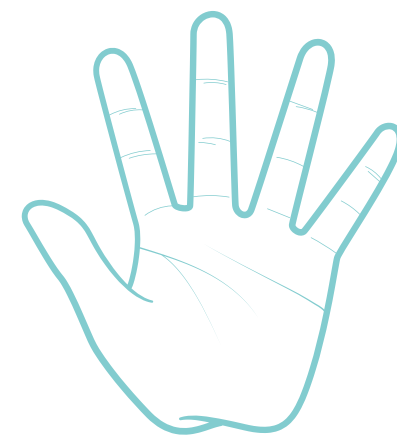
Możemy przyzwyczaić dziecko do obecności w jego jamie ustnej gumowej rurki wykorzystując do tego plastikowe słomki różnej grubości lub rurki, które z łatwością można kupić w sklepach ze sprzętem medycznym.

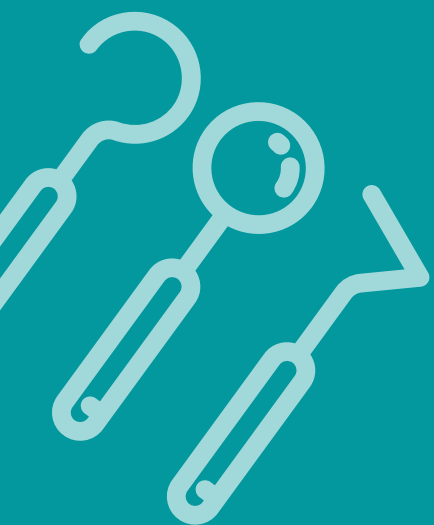
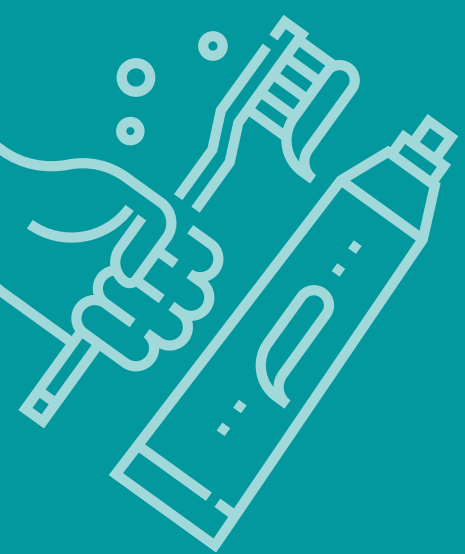
Włóżmy je w rękę dziecka – jeśli potrafi sam włożyć je do ust, jeśli nie, pomóżmy mu lub zróbmy to sami.

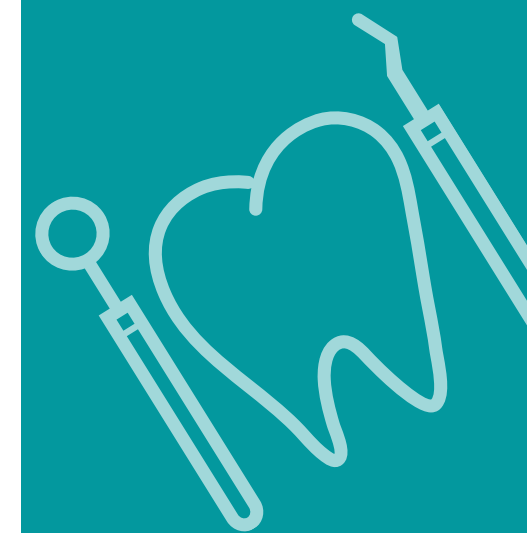
GAZIKI JAŁOWE

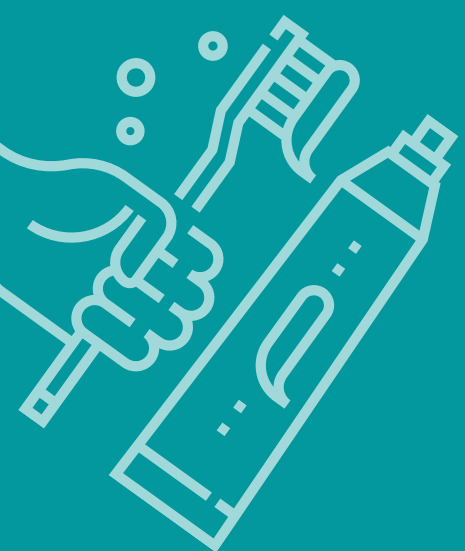
W podobny sposób przybliżmy dziecku dotyk gazików.
Zacznijmy od komunikatu „dotknę cię gazą”.
Potem możemy ją włożyć dziecku w dłoń, pomasować je.
Następnie delikatnie dotknąć twarzy.
Na koniec możemy nimi owinąć szpatułkę i dotykać wewnątrz jamy
ustnej, język i zęby.

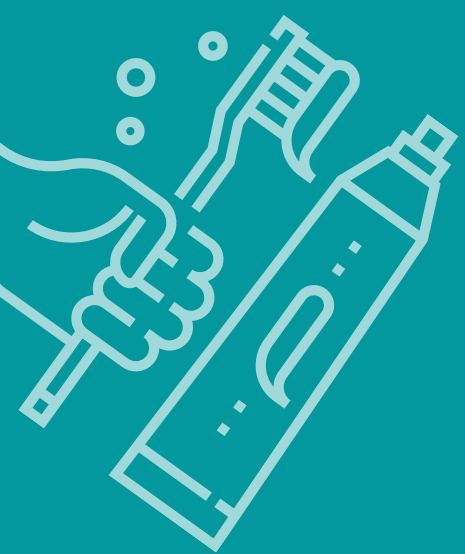
WSPÓŁDZIAŁANIE

W czasie przyzwyczajania dziecka do dotyku wnętrza jamy ustnej różnymi fakturami, warto ćwiczyć umiejętność współdziałania, która bardzo się przyda w gabinecie stomatologicznym, czyli reakcję na polecenie „Otwórz usta”.

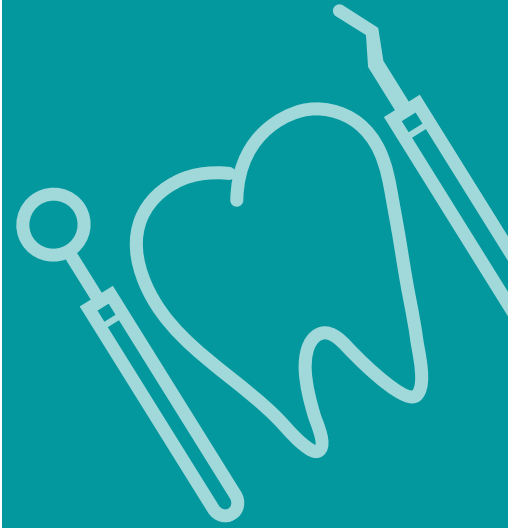
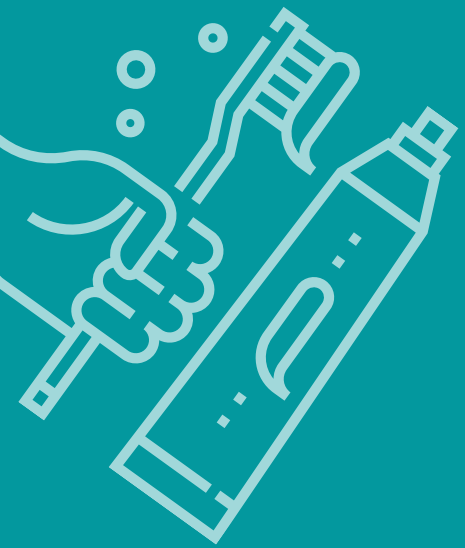
ZMYŚŁ

RÓWNOWAGI

DOŚWIADCZENIE RUCHU

Zajęcia kontynuujemy na materacu. Dziecko sadzamy tak, by było oparte o naszą klatkę piersiową. Obejmujemy je rękoma i delikatnie kołyszemy do przodu i do tyłu, a także na boki. Odchylamy również jego głowę do przodu i do tyłu. Jeśli dziecko jest małe, możemy je pokotysać w różnych kierunkach w kocu. Mamy wtedy też możliwość oswojenia go z ruchem w górę i w dół. Natężenie kołysania stopniujemy od delikatnego, po bardziej wyraziste. Cały czas uważnie obserwujemy reakcję dziecka i informujemy je o tym, co będzie się z nim działo.

WYCISZENIE

Na koniec położymy dziecko na materacu, sami zdejmujemy fartuch, czołową latarkę i schowajmy z zasięgu wzroku dziecka wszystkie użyte w czasie zajęć pomoce.

Włączmy muzykę relaksacyjną, przyciemnijmy światło w sali i przez kilka minut odpocznijmy.

